

FINNISH / FINNOIS / FINLANDÉS A1

Higher Level / Niveau Supérieur (Option Forte) / Nivel Superior

Thursday 13 May 1999 (afternoon) / Jeudi 13 mai 1999 (après-midi) / Jueves 13 de mayo de 1999 (tarde)

Paper / Épreuve / Prueba 1

4h

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

Do NOT open this examination paper until instructed to do so.

This paper consists of two sections, Section A and Section B.

Answer BOTH Section A AND Section B.

Section A: Write a commentary on ONE passage.

Section B: Answer ONE essay question. Refer mainly to works studied in Part 3 (Groups of Works); references to other works are permissible but must not form the main body of your answer.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

NE PAS OUVRIR cette épreuve avant d'y être autorisé.

Cette épreuve comporte deux sections, la Section A et la Section B.

Répondre ET à la Section A ET à la Section B.

Section A: Écrire un commentaire sur UN passage.

Section B: Traiter UN sujet de composition. Se référer principalement aux œuvres étudiées dans la troisième partie (Groupes d'œuvres); les références à d'autres œuvres sont permises mais ne doivent pas constituer l'essentiel de la réponse.

INSTRUCCIONES PARA LOS CANDIDATOS

NO ABRA esta prueba hasta que se lo autoricen.

En esta prueba hay dos secciones: la Sección A y la Sección B.

Conteste las dos secciones, A y B.

Sección A: Escriba un comentario sobre UNO de los fragmentos.

Sección B: Elija UN tema de redacción. Su respuesta debe centrarse principalmente en las obras estudiadas para la Parte 3 (Grupos de obras); se permiten referencias a otras obras siempre que no formen la parte principal de la respuesta.

A-OSA

Kirjoita kommentti joko tekstistä I(a) tai tekstistä I(b).

1.(a)

Ei saa polttaa kotia.

5 Piti herätä johonkin hankalaan yöllä. Yritin hakea housujani, mutta en kunnolla herännyt, ja oli mentävä ulos alusvaatteissa. Eteisessä joku sanoi: ei saa polttaa kotia. Siinä oli miehiä kiväärit käsissä. Piti mennä syksyaamuyössä avojaloin alusvaatteissa märkien pensaitten välistä latoon odottamaan. Se oli harva lato, joka oli puolillaan heiniä. Odotettiin, ja kuivat heinät pistelivät joskus.

10 Kuului paukaus, ja talo oli rauhassa. Ikkunat menivät rikki ja puhelinpylväs poikki, ja talo oli vähän niinkuin me itsekkin, puolialasti. Piti mennä toiseen taloon yöksi nukkumaan ja lainata aamulla housut, että pääsi kotia, missä joka paikassa oli lasinkappaleita. Eikä siinä ollut muuta kuin hakea lasinleikkaaja, ja sinä päivänä tuli kaikki kuntoon.

Aamupäivällä rupesi tuulemaan. Puhelinpylvään pää vedettiin lankoineen pois tieltä. Särkyneet lasit koottiin pois. Pirtin pöydällä leikattiin uudet lasit, ikkunanpokat avattiin nurkista, koska ei ollut kittiä, ja lasit pantiin entisiin uriin. Ikkunat pantiin paikoilleen.

15 Pitkin maata ja pensaita, pärekattoja ja petäjän oksia suhiseva ja ylempänä syksypäivän sinistä ilmaa kuljettava tuuli vei pois räjähtäneen trotyylin savun. Sitä savua ei kyllä paljon tuulen vietäväksi ollut. Mutta yöllä alaston ikkunaton talo ja maantie, jota moottoripyörät ja autot ja saksalaiset olivat ajaneet, tulivat puhtaiksi kuin lattia, kun se pestään lauaintaina. Eikä niissäkään paljoa ole, jota voitaisiin pilata ja sitten puhdistaa.
20 Mutta asukkaat aivan kuin heräävät, kun akkunat helisevät entisissä urissaan ja saa taas rauhassa suunnitella uutta puhelinpylvästä ja kaikkea.

Antti Hyry Maantieltä hän lähti (1958)

1.(b)

Yksin oot sinä ihminen

Yksin oot sinä, ihminen, kaiken keskellä yksin,
yksin syntynyt oot, yksin sa lähtevä oot.
Askelen, kaksi sa luulet kulkevas rinnalla toisen,
mutta jo eelläs hän on taikka jo jälkehes jäi,
5 hetken, kaksi sa itseäs vastaan painavas luulet
ihmisen, kaltaises – vierasta lämmitinkin!
Silmää löytänyt et, joka vois sun katsehes kestää,
kättä sa et, joka ei liukunut luotasi pois.
Kylmä on ystävän mieli ja kylmä on armahan rinta,
10 Huulet liikkuvat vain, rinta on liikkumaton.
Leikkihin kumppanin löydät, et toden riemuhun, tuskaan.
Hiipua yksikseen tuntehes polttavin saa.
Ystävän, armaan vain oma kaipuus sulle on luonut,
houreen, jok' katoaa, kun sitä kohti sa käyt.
15 Niin olet yksin, sa ihminen, yksin keskellä kaiken,
yksin syntynyt oot, yksin sa lähtevä oot,
yksin erhees kätket ja yksin kyyneles itket.
Ainoa uskollinen on oma varjosi vain.

V.A.Koskenniemi *Elegioja* (1917)

B-OSA

Kirjoita aine yhdestä aiheesta. Aineesi on pohjautettava ainakin kahteen lukemaasi 3. osan teokseen. Voit viitata myös muihin teoksiin, mutta ne eivät saa muodostaa aineesi perusosaa.

Sota

2. *Joko*

- (a) "Sotakin on jokaiselle erilainen." Pohdi, missä määrin toteamus pitää paikkansa sellaisten lukemieni teosten henkilöiden kohdalla, jotka kuuluvat eri sukupolviin tai joilla on muuten erilainen elämäkokemus.

tai

- (b) Vertaile, millä tavoin lukemieni teosten tekijät kuvaavat henkilöidensä suhtautumista sodan aiheuttamiin pelkoihin.

Rakkaus

3. *Joko*

- (a) Rakastumista pidetään hyvin romanttisena ilmiönä. Pohdi, miten romanttisen kuvan lukemasi kirjallisuus antaa rakastumisprosessista. Millainen osuus kirjailijan käyttämällä kuvaustekniikalla on vaikutelman luomisessa?

tai

- (b) "Ei ole rakkautta ilman pettymyksiä." Missä määrin lukemasi teokset antavat todisteita tälle väitteelle? Millaisin keinoin tekijät kuvaavat henkilöidensä pettymyksen tunteita?

Kansa

4. *Joko*

- (a) Toisen ihmisen ymmärtäminen voi olla peräti vaikeaa. Pohdi, millaiset syyt aiheuttavat lukemissasi teoksissa ongelmia ihmisten välillä. Miten kirjailijoiden käyttämä kuvaustyyli vaikuttaa lukijan saamaan vaikutelmaan?

tai

- (b) Voisiko lukemasi kirjallisuuden valossa väittää, että asuminen kaupungissa tai maalla lyö leimansa ihmisiin? Millaisista kuvauksen piirteistä lukija saa vaikutelmansa?

Yhteiskunta

5. *Joko*

- (a) Pohdi, missä määrin ja millä keinoin lukemiesi teosten tekijät kritisoiivat yhteiskuntaa, johon he ovat henkilönsä sijoittaneet.

tai

- (b) Jokaisessa yhteiskunnassa on yksilöitä, jotka tuntevat itsensä tavalla tai toisella ulkopuolisiksi. Missä määrin tämä pitää paikkansa lukemasi kirjallisuuden valossa? Millaisin keinoin kirjailijat kuvaavat henkilöidensä 'ulkopuolisuutta'?

Perhe

6. *Joko*

- (a) Voisiko lukemiesi teosten perusteella sanoa, että jokaisessa perheessä on ainakin yksi ongelmallinen perheenjäsen? Millaisin keinoin kirjailijat tuovat ongelmallisuuden esille?

tai

- (b) Missä määrin lukemasi kirjallisuuden vanhemmat kykenevät ymmärtämään lapsiansa? Millaista kuvaustekniikkaa tekijät käyttävät?

Nainen kirjallisuudessa

7. *Joko*

- (a) Vertaile kahden tai useamman lukemasi teoksen naispäähenkilöiden suhtautumista miehiin. Miten vakuuttavaa henkilöiden kuvaus on?

tai

- (b) Millaisin keinoin lukemiesi teosten tekijät kuvaavat niitä odotuksia, joita ympäristö asettaa naiselle? Kuinka hyvin naiset onnistuvat näiden odotusten täyttämisessä?